

Regio Deal ZaanIJ II

Groen en Meedoen

Partijen:

1. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer Hugo de Jonge, hierna te noemen: BZK;
2. De Minister van Justitie en Veiligheid, mevrouw Dilan Yeşilgöz-Zegerius, hierna te noemen: JenV;
3. De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, mevrouw Carola Schouten, hierna te noemen: SZW;
4. De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer Maarten van Ooijen, hierna te noemen: VWS;

Partijen genoemd onder 1 tot en met 4 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en hierna samen te noemen: het Rijk;

5. Dagelijks bestuur van Stadsdeel Amsterdam Noord, namens deze: mevrouw Yasmine el Ksaihi, (lid van het Dagelijks Bestuur), hierna te noemen: Stadsdeel Amsterdam Noord;
6. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, namens deze: mevrouw Melanie van der Horst (*wethouder*), hierna te noemen: Gemeente Amsterdam;
7. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad, namens deze: de heer Jan Hamming (*burgemeester*), hierna te noemen: Gemeente Zaanstad;
8. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oostzaan, namens deze: de heer Marvin Polak (*burgemeester*), hierna te noemen: Gemeente Oostzaan;
9. Gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland, namens deze: mevrouw Esther Rommel (*gedeputeerde*), hierna te noemen: Provincie Noord-Holland;

Partijen genoemd onder 5 tot en met 9 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan, hierna samen te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Begripsbepaling:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties eventueel een andere minister/staatssecretaris en één of meer regiopartners is gesloten om de kwaliteit van leven, wonen en werken van bewoners en ondernemers in een regio te verbeteren;
- *Regio Envelop*: het bedrag van €900 miljoen dat beschikbaar is gesteld in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van het kabinet Rutte IV om in de periode van 2022 - 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten;
- *Regiokassier*: publieke regiopartner, zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen;
- *Regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regiopartner;
- *Regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regiopartner, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk;
- *Bijdrage in natura*: een bijdrage van eigen arbeid, het verlenen van een dienst en het inbrengen of ter beschikking stellen van (on)roerende goederen zonder dat daar een (evenredige) tegenprestatie tegenover staat;
- *Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals*: betreft de specifieke uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een regiokassier door het Rijk staan;
- *Atlas van Afgehaakt Nederland*: Rapport (2021) waarin René Cuperus en Josse de Voogd verkennen hoe maatschappelijke verschillen tussen mensen neerslaan op de 'electorale kaart' van Nederland. De analyse laat zien hoe, vaak gestapelde, verschillen in opleidingsniveau,

inkomen en gezondheid zich vertalen in sociaal-culturele voorkeuren en politieke keuzes en hoe die over het land zijn verdeeld. Feitelijke of gevoelde maatschappelijke deprivatie kan ertoe leiden dat mensen 'afhaken' van het traditionele bestel. Ze hebben minder vertrouwen in de politiek, stemmen niet (meer) of kiezen voor, wat de auteurs noemen, 'buitenstaanderspartijen' aan de flanken;

- *Metropoolregio Amsterdam (MRA)*: De Metropoolregio Amsterdam is het informele samenwerkingsverband van 30 gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de Vervoerregio Amsterdam.

Algemene overwegingen

1. Krachtige regio's dragen bij aan een veerkrachtige samenleving. In Nederland staan we met elkaar voor grote opgaven. Opgaven, die in elke regio anders tot uiting komen. Elke regio is immers uniek, heeft een eigen verhaal, identiteit en kansen. Het is belangrijk om oog te hebben voor de specifieke opgaven en ontwikkelmogelijkheden per gebied en om de ontwikkeling van stad en landelijk gebied in samenhang te beschouwen.
2. Het gaat om regionale opgaven en kansen die de draagkracht van individuele overheidslagen overstijgen en waar interbestuurlijk samenspel en samenwerking met kennisinstututen, maatschappelijke organisaties en/of bedrijfsleven nodig is om de opgaven effectief op te pakken.
3. In Regio Deals werken regionale partijen en Rijk samen als partners om de kwaliteit van leven, wonen en werken van bewoners en ondernemers (met andere woorden, de brede welvaart) te vergroten. De kracht van de regio is hierbij het uitgangspunt.
4. Het kabinet stelt voor deze Regio Deals middelen beschikbaar uit de zogenoemde Regio Envelop, waaruit de Regio Deals vanuit het Rijk worden gefinancierd. Ook vanuit de regio zelf wordt gezorgd voor financiering. Ter ondersteuning van hun partnerschap hebben Rijk en Regio als vertrekpunt dat de rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.
5. De middelen uit de Regio Envelop dienen verder als vliegwiel voor extra investeringen in de regionale ontwikkeling zodat uiteindelijk vanuit de regio nog meer financiering wordt ingezet voor de aanpak van de regionale opgaven.
6. Deze integrale en gezamenlijke aanpak met bijbehorende financiering van zowel Rijk als regio is het onderscheidende karakter van de Regio Deals ten opzichte van reguliere beleidsinstrumenten.
7. Met de Regio Deal gaan Rijk en Regio een duurzaam partnerschap aan om de opgave die in de regio speelt gezamenlijk aan te pakken. Het ondertekenen van de Regio Deal is daarbij niet het eind, maar slechts het begin van de samenwerking.
8. De bijdragen uit de Regio Envelop zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen geborgd moeten zijn.
9. Regio Deals gaan om meer dan alleen de gecoördineerde inzet van financiële middelen. Zij kenmerken zich ook door een sterke, continue inzet van alle betrokkenen, creëren nieuwe samenwerkingsvormen en niet-financiële ondersteuning om de, in de regionale opgave gestelde, ambities en doelen te bereiken. De Regio Deals hebben een lerend en adaptief karakter.
10. De in de Regio Deal gemaakte wederzijdse afspraken over ambitie, doelen, beoogde resultaten, inzet en aanpak zijn in gezamenlijk overleg en met onderlinge overeenstemming tussen Rijk en Regio tot stand gekomen.
11. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals vierde tranche worden door BZK beschikbaar gesteld als een specifieke uitkering op grond van de Regeling specifieke uitkering Regio Deals vierde tranche.

Specifieke overwegingen

Opgave

In de regio ZaanIJ zijn prachtige (historische) buurten, groene straten, mooie parken, ruime pleinen met veel mogelijkheden om te spelen voor de jonge generatie. Veel bewoners zetten zich graag in voor hun wijk, om zo het woonplezier in de wijk te verhogen.

Tegelijkertijd valt een ander beeld op. In vergelijking met andere delen van Amsterdam, Zaanstad en Nederland als geheel, gaat het met relatief veel bewoners in delen van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost niet goed. Delen van bewoners van deze gebieden behoren tot 'Afgemaakt Nederland'. Zij hebben minder vertrouwen in de overheid en voelen zich onvoldoende gehoord en gezien. Met deze Regio Deal beoogt de Regio ZaanIJ te luisteren naar bewoners, hun redenen voor vertrouwensverlies en te investeren in bewoners die niet of in mindere mate profiteren van de kansen in de regio.

Specifiek in Amsterdam Noord zien bewoners de overheid wél grote investeringen doen in de openbare ruimte in nieuwbouwwijken, terwijl investeringen in de oudere wijken of buurten voor hen niet zichtbaar zijn. Hun openbare ruimte is verwaarloosd en kent relatief veel achterstallig onderhoud. Ze verliezen hun vertrouwen in de overheid.

Specifiek in Zaandam-Oost woont een relatief grote concentratie van mensen met sociaaleconomische problematiek. Daarnaast wordt op de particuliere woningmarkt op grote schaal woningen opgekocht en verkamerd, met overbewoning tot gevolg. De leefbaarheid en veiligheid staat hier sterk onder druk. Het gevoel dat meldingen niet adequaat worden opgepakt versterkt het wantrouwen bij bewoners en ondernemers. Bewoners hebben het gevoel in "het putje van de regio" te leven.

Aansluiting bij beleidsdoelen van de regio - lopende lokale programma's

De gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Oostzaan en de Provincie Noord-Holland werken samen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De partners in de Regio werken samen om de economische groei, werkgelegenheid en versterking van de brede welvaart die wordt gerealiseerd in de MRA evenredig te verdelen tussen bewoners. Met het Rijk wordt in het verlengde van het MRA Verstedelijkingsconcept gewerkt in de zogenaamde NOVEX MRA-aanpak. Dat is de verstedelijkingsstrategie van de Metropoolregio Amsterdam. Hiermee voert de Metropoolregio regie op herbestemming en herinrichting van het gebied als gevolg van landelijke opgaven. Ook in de MRA-woondeal zijn afspraken tussen Rijk en Regio vastgelegd.

De Omgevingsvisies van de gemeenten Amsterdam, Zaanstad en Oostzaan en van de Provincie Noord-Holland erkennen dat in het ZaanIJ-gebied aan de noordwestkant van de Amsterdamse agglomeratie sprake is van gestapelde en verbonden regionale opgaven. Er is sprake van gestapelde en verbonden regionale opgaven op het gebied van mobiliteit, met name rond de Hoogwaardig Openbaar Vervoersverbinding ZaanIJ (HOV ZaanIJ), in de woningbouw, de ontwikkeling van economische activiteit en op het gebied van natuur en recreatie.

De gevolgen van die regionale opgaven slaan neer in de kwetsbare wijken van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost. Voor beide gebieden voeren de gemeenten een integrale wijkenaanpak uit – de Aanpak Noord en Pact Zaandam-Oost. Aanpak Noord in de Gemeente Amsterdam is een langjarige aanpak (25 jaar), bedoeld om de tweedeling in Amsterdam Noord te verminderen, het vertrouwen in de lokale overheid te herwinnen, in nauwe samenwerking met bewoners, ondernemers en partners de leefwereld en de kanselijkheid van de jeugd in bestaande buurten te verbeteren.

Pact Zaandam-Oost in de Gemeente Zaanstad, is een langjarige integrale aanpak in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Kern van dit programma is te bouwen aan een wijk waar kinderen kansen krijgen hun talenten te ontplooien, waar bewoners aan hun

toekomst bouwen en waar het fijn en veilig wonen is. In een coalitie werken gemeente, ruim dertig maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, bewoners en Rijksoverheid nauw samen aan deze opgave. De partijen hebben zich voor de komende twintig jaar gecommitteerd aan inzet in deze wijken.

Daarnaast ondersteunt de Regio Deal het gebiedsproces Oostzanerveld en het Masterplan Oostzanerveld, waarin de gemeente Oostzaan twee wettelijke opgaven realiseert – de ontwikkeling van Natuur Netwerk Nederland en de Natura 2000-doelstellingen – en bijdraagt aan lokale opgaven met betrekking tot groenbeheer, agrarische verdien capaciteit en het verbeteren van belevingsmogelijkheden en bereikbaarheid van toeristisch/recreatieve landschapspoorten, zoals het Twiske. De Versterking Recreatief Netwerk Laag Holland draagt, net als de Regio Deal, bij aan dit opgavepalet.

De lokale aanpakken van de drie gemeenten en de provincie zijn los van elkaar tot stand gekomen, maar de eerste Regio Deal (Regio Deal ZaanIJ II) heeft de basis gelegd voor een verdergaande samenwerking die nu zijn beslag krijgt met de Regio Deal ZaanIJ II. De leerpunten uit de Regio Deal ZaanIJ II zijn onder andere opgevolgd in het expliciteren van leerdoelen en kansen voor samenwerking binnen de Regio op concrete onderwerpen (ondermijning, gezondheid), het koppelen van recreatieve mogelijkheden van Oostzaan aan recreatiebehoefte van de bewoners van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost en het commitment van alle Partijen – Regio én Rijk - voor concrete samenwerking.

Aansluiting bij nationale beleidsdoelen of programma's

De Regio Deal ZaanIJ II draagt bij aan diverse opgaven uit het Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' en nationale beleidsdoelstellingen. In de bijlage wordt dit verder toegelicht.

Urgentie

Nú ingrijpen is nodig. Hiermee voorkomen de Partijen:

- dat kansenongelijkheid in de Regio ZaanIJ verder toeneemt;
- dat meer wijkbewoners 'afhaken' van het openbare leven en overheidsinspanningen;
- dat de ontwikkeling van een 'metropool van twee snelheden' verder toeneemt.

De brede welvaart staat immers al zwaar onder druk in verschillende wijken in Amsterdam Noord en in de wijken van Zaandam-Oost. Zie bijvoorbeeld de Leefbaarometer en dashboards als Gebied in Beeld (<https://gebiedinbeeld.amsterdam.nl>), Zaanstad In Cijfers (<https://zaanstad.incijfers.nl>) en het CBS (<https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/>):

- 37% van de bewoners van Amsterdam Noord heeft een lage Sociaal-Economische Score (SES-score). De gemiddelde SES-score van bewoners van Zaandam-Oost ligt op -0,3. De spreiding van de SES-scores van bewoners in de regio is groot (0,88);
- 34% van de bewoners van Amsterdam Noord is praktisch geschoold, 37% is middelbaar opgeleid, in Zaandam-Oost is 40% praktisch geschoold;
- 41% van de bewoners van Amsterdam Noord (18-22) en 20% van de bewoners (18-30) van Zaandam-Oost heeft geen startkwalificatie;
- 25% van de bewoners van Amsterdam Noord heeft een lage ervaren gezondheid en 32% van de bewoners van Zaandam-Oost.

Samengevat zien de Partijen in Amsterdam Noord en Zaandam-Oost dat:

- Bewoners het vertrouwen in de overheid verliezen;
- Slechte gezondheid een belemmering is voor meedoen in de samenleving;
- Er ondermijnende criminaliteit plaatsvindt die schadelijk is voor de leefbaarheid, onderlinge betrokkenheid tussen buurtbewoners in de wijken en de interactie tussen bewoners en de overheid en waarbij de aanpak van deze ondermijnende criminaliteit aanleiding kan geven tot een waterbedeffect in omliggende gemeenten als Oostzaan;
- Er een steeds groter gevoel van onveiligheid is;
- Meer kinderen een hoger risico op onderwijsachterstanden hebben;

- Meer bewoners een bijstandsuitkering hebben en armoede een groot probleem is;
- De openbare ruimte verloederd en onaantrekkelijk is;
- Groen en blauw in en buiten de wijken nu niet bijdragen aan een brede welvaart, doordat zij slecht toegankelijk zijn of een barrière vormen.

Waarom is er een rol voor het Rijk?

De beschreven opgaven zijn meervoudig, kennen een complexe onderlinge wisselwerking, overschrijden gemeentegrenzen en vragen om een integrale en langdurige aanpak. Daarom vragen ze een inhoudelijke samenwerking met het Rijk. Daarnaast gaan deze opgaven het investeringsvermogen van de Regio te boven. Het Rijk maakt met een Regio Deal de activiteiten die integraal en vernieuwend zijn mogelijk. De activiteiten komen via reguliere sectorale (Rijks- en lokale) financiering niet van de grond. Een integrale aanpak en een lange adem zijn noodzakelijk. Ook het herstel van vertrouwen in de landelijke overheid begint bij een gezonde sociale basis in buurten en wijken. Het Rijk is hierbij een belangrijke partner, bijvoorbeeld in het samenbrengen van kennis en middelen, voor het meedenken over waar knelpunten zitten en waar eventuele oplossingen daarvoor zijn, of het genereren van de nodige aandacht voor specifieke regionale opgaven.

De Rijksbijdrage heeft op drie manieren toegevoegde waarde:

1. De Regio is in staat om te leren. Te leren van elkaar, te leren van het Rijk en te leren over de effectiviteit van de interventies die de Partners met deze deal uitvoeren. Het commitment om samen op te trekken is groot. Met een Regio Deal helpt het Rijk de Regio tot meer onderlinge samenwerking te komen. In dit convenant (artikel 3) zet de Regio per thema van de gezamenlijke aanpak uiteen welke leerdoelen er zijn voor regiopartners. Via het Rijk heeft de Regio toegang tot kennis, ervaringen en netwerken van verschillende departementen en andere regio's. De manier waarop Rijk en Regio inhoudelijk en op de specifieke regionale opgaven van elkaar leren via deze kanalen, verkennen de Partners verder tijdens deze Regio Deal.
2. De samenwerking met het Rijk stelt de Regio in staat om (wendbaar) in te spelen op koppelkansen en actuele uitdagingen. Het Rijk zal de Regio attenderen op ontwikkelingen in de interdepartementale aanpak van opgaven en mogelijkheden voor het benutten van regelingen van verschillende departementen voor de opgaven waar de Regio voor staat.
3. Samenwerking in de Regio stuit soms op (administratieve) barrières die effectieve oplossingen voor onder andere veiligheidsvraagstukken en voor individuele kwetsbare bewoners belemmeren. Vaak komen die barrières voort uit verschillende geografische regio-indelingen van samenwerkingsverbanden waar de gemeenten Amsterdam, Zaanstad en Oostzaan aan deelnemen. Regio-grenzen bemoeilijken uitwisseling tussen politie-eenheden, Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIECs) en veiligheidsregio's. Partijen gaan in deze Regio Deal aan de slag met het gezamenlijk verkennen van praktische knelpunten bij informatiedeling in het veiligheidsdomein en analyse van kansen die nu niet benut (kunnen) worden. Op die manier komen de Partners tot praktische oplossingen die dienend zijn aan de bewoners van ZaanIJ.

Komen het volgende overeen:

1. Ambitie, doel, beoogde resultaten en aanpak Regio Deal ZaanIJ II

Artikel 1 – Ambitie

Partijen streven ernaar om 'een metropool van twee snelheden' te voorkomen. De Partijen voorkomen 'afhaken', omdat zij inzetten op het herstellen van het contact tussen overheid en bewoners. Dat is mogelijk door in te zetten vijf thema's die onder artikel 2 nader zijn uitgewerkt. Partijen spelen hierbij goed in op de behoeften van bewoners. Het herstellen van het contact, de nabijheid en het vertrouwen is een eerste voorwaarde voor een gesprek over de (wat verdere) toekomst.

In de Regio ZaanIJ gaat het in sommige buurten en wijken goed. **Het is onze ambitie om met deze Regio Deal gericht te investeren in de bewoners van buurten en wijken waar het niet of minder goed gaat.** Partijen leggen daarom geografische accenten. Voor de Gemeente Amsterdam gaat het om de wijken waar de aandacht naar uitgaat. Namelijk IJplein-Vogelbuurt, Volewijk, De Kleine Wereld, Waterlandpleinbuurt, Banne Noord, Banne Zuid en de Molenwijk. Voor de Gemeente Zaanstad betreft het de wijken in Zaandam-Oost, Poelenburg, Pelder-Hoornseveld, Rosmolenbuurt, Kogerveldwijk en Zaandam Zuid.

In deze wijken en buurten is er sprake van een combinatie van armoedeproblematiek, gezondheidsachterstanden, laaggeletterdheid, een slechtere positie op de arbeidsmarkt en criminaliteit en ondermijning. Juist door de combinatie van deze factoren is het een zeer complexe en taaie opgave, en is de kans groter dat kinderen hier opgroeien in een achterstandspositie of terechtkomen in de criminaliteit. **Het is onze ambitie armoedeproblematiek, gezondheidsachterstanden, laaggeletterdheid, een slechtere positie op de arbeidsmarkt en criminaliteit en ondermijning in samenhang aan te pakken.**

Er is een directe en indirecte relatie tussen recreatie in het groen en het welbevinden en de productiviteit van mensen. Recreatieve activiteiten in een groene omgeving hebben een positief effect op de fysieke en mentale gezondheid. Ze zorgen voor ontmoetingen, contact, nieuwe inzichten, creativiteit en ontspanning. Dat is essentieel voor het welbevinden en de productiviteit van mensen. De aanwezigheid van een 'beweegvriendelijke omgeving', zoals sport-, spel- en recreatieve voorzieningen op loop- en fietsafstand, de aanwezigheid van groen of water, een goede voetgangersinfrastructuur, veilige fietspaden en een aantrekkelijke en veilige buurt, daagt mensen uit om voldoende te bewegen. **Het is onze ambitie om door een vergroende leefomgeving en gelijkwaardige toegang tot recreatie in het groen voor kwetsbare bewoners van deze wijken de leefkwaliteit een impuls te geven.** Dit omvat ook de ambitie tot een betere fysieke en mentale gezondheid voor bewoners.

Tot slot zien Partijen dat er in de Regio veel kennis en kunde aanwezig is over de eerder beschreven opgaven. Niet alleen bij Rijk, gemeenten en provincie, maar ook bij (bewoners)organisaties, (sociaal) ondernemers en (wijk)professionals. Deze kennis en kunde kan op het niveau van de Regio beter benut worden, om zo meer impact te maken op de dagelijkse leefwereld van de bewoners van de Regio. **Het is onze ambitie 'street-level' leren mogelijk te maken, passend bij het lokale niveau waarop Partijen aan opgaven werken én op een manier die effectief is in het realiseren van de hierboven geschetste overige ambities.**

Artikel 2 – Doel

Partijen hebben het doel om binnen de looptijd van deze Regio Deal integraal langs vijf thema's de ontstane kansenongelijkheid aan te pakken en het vertrouwen in de overheid te herstellen. Partijen werken aan het voorkomen van een metropool van twee snelheden.

Thema's	Korte omschrijving
Leefkwaliteit en een groene omgeving	Het verzorgen van de openbare ruimte door te vergroenen en bevorderen van veiligheid (waaronder verkeersveiligheid), verbeteren van toegang tot bio divers water en groen; stimuleren van bewegen, recreëren en ontmoeten in parken en landelijk gebied.
Grotere ontplooiingskansen	Het verkleinen van leer- en taalachterstanden, het verhogen van opleidingsniveau, vergroten van kansen op werk en versneld realiseren van (school)voorzieningen.
Aanpak criminaliteit en ondermijning	Het verstoren van ondermijning, criminaliteit en uitbuiting van kwetsbare bewoners.
Bevorderen brede gezondheid	Bevorderen van de positieve gezondheid.
'Street-level' leren en samenwerken	Creëren van ruimte voor samenwerking en samen leren tussen betrokkenen die op 'street level' actief zijn (bewoners(organisaties), (sociaal)ondernemers en (wijk)professionals).

Tussen deze thema's is sprake van wisselwerking. De aanpak die de Partijen hanteren binnen deze Regio Deal draagt vaak bij aan het realiseren van meerdere doelen. Zo draagt een interventie die overbewoning tegengaat (ondermijning), ook bij aan een aantrekkelijke leefomgeving doordat er minder parkeerdruk is en minder bijplaatsingen zijn bij de vuilcontainers. Een andere wisselwerking is dat een aantrekkelijke, groene omgeving uitnodigt tot bewegen en spelen en dus ook tot ontmoeten en onderlinge betrokkenheid tussen wijkbewoners.

Artikel 3 – Beoogde resultaten

Partijen beogen met de Regio Deal ZaanIJ II bovenstaand doel te verwezenlijken door de volgende resultaten te behalen:

Thema 1: Leefkwaliteit en een groene omgeving

Met dit thema realiseert de Regio een zichtbaar verbeterde en vergroende eigen leefomgeving van de bewoners, op een manier die de onderlinge betrokkenheid en de sociale cohesie vergroot. Fysieke ingrepen zijn randvoorwaardelijk voor herstel van vertrouwen van bewoners in de overheid en dragen bij aan sociale veiligheid.

Bijbehorende beoogde resultaten zijn:

- Investerings in relatief kleinschalige herinrichtings- en vergroeningsprojecten met participatie van bewoners;
- Zichtbaar, snel en proactief reactievermogen bij meldingen van vervuiling en onveiligheid in de directe leefomgeving;
- Versterkte kwaliteit van de groen-blauwe verbindingen in de Regio.

Thema 2: Ontplooiingskansen

Met dit thema realiseren Partijen betere en grotere opleidings- en baankansen voor onze bewoners, met een accent op de jeugd. Aantrekkelijke en laagdrempelige gebouwen midden in de wijk voor ontmoeting en scholing zijn hiervoor cruciaal. Dit heeft een stimulerend effect op de economie in de Regio.

Bijbehorende beoogde resultaten zijn:

- Realiseren van aantrekkelijke ruimtes en gebouwen met veel mogelijkheden voor ontmoeting, scholing en ontplooiing;
- Extra kansen en benuttingsmogelijkheden voor werkzoekenden: aanboren van baankansen door ondersteuning van werkgevers.

Thema 3: Veiligheid en ondermijning

Met dit thema realiseren Partijen een herstel van vertrouwen in de overheid door snel en zichtbaar ingrijpen bij meldingen van overlast en onveiligheid in de openbare ruimte. Partijen vergroten de veiligheid en leefbaarheid door het actief aanpakken van overlast gevende jongeren en ondermijnende criminele netwerken.

Bijbehorende beoogde resultaten zijn:

- Snel ingrijpen bij signalen van onveiligheid en criminaliteit;
- Vroegtijdig aanspreken en helpen van overlast gevende jeugd;
- Aanpak van ondermijnende criminele netwerken.

Thema 4: Gezond leven

Met dit thema verbeteren Partijen de ervaren gezondheid van de bewoners, door breed te kijken vanuit het begrip positieve gezondheid en in te zetten op preventie. Zo vergroten Partijen hun kansen om mee te doen in de samenleving.

Bijbehorende beoogde resultaten zijn:

- Multidisciplinaire aanpak van zorg- en welzijnspartijen dichtbij en mét de bewoners.

Thema 5: 'Street level' leren en samenwerken

In de gebieden Zaandam-Oost en Amsterdam Noord zullen de professionals die namens gemeente en stedelijke partners aan de slag zijn in het gebied een andere aanpak moeten leren om effectief te kunnen zijn: dichtbij bewoners, luisterend, vanuit de leefwereld. In dit thema ontwikkelen Partijen hun competenties en vaardigheden in 'street-level' leren.

Bijbehorende beoogde resultaten zijn:

- Samen 'street level' professionaliteit ontwikkelen;
- Meer kennis van elkaars werkwijzen, zowel tussen de regiopartijen als tussen gemeenten en hun maatschappelijke partners.

Met resultaten op deze vijf thema's is grotere brede welvaart zichtbaar in de dagelijkse leefwereld van onze bewoners en waar mogelijk meetbaar in onze dashboards. De indicatoren voor brede welvaart in deze wijken bewegen zich naar het gemiddelde. De spreiding van SES-scores van de wijken is lager, als indicatie voor het voorkomen van een metropool van twee snelheden en voorkomen van 'afhaken'. Wanneer Partijen dit bereiken, herstellen Partijen het contact tussen overheid en bewoners.

Artikel 4 – Inzet en aanpak

Partijen zetten zich per thema in om de beoogde resultaten van de Regio Deal ZaanIJ II te realiseren.

De aanpak kenmerkt zich door de volgende uitgangspunten:

- De kern van onze aanpak is dat de Regio Deal-activiteiten aansluiten op de logica van bewoners, de logica van de wijken. De Regio organiseert zich dichtbij de bewoners, door bewonersinitiatieven te ondersteunen en makkelijker benaderbaar te zijn. Door voortdurend in gesprek te zijn met bewoners weten Partijen beter wat wel en wat niet werkt;
- De Regio werkt met op relatief korte termijn zichtbare ingrepen aan herstel van vertrouwen. Zo draagt de Regio Deal bij aan het vergroten van brede welvaart. Dit betekent dat grote (fysieke infrastructurele) projecten en activiteiten met afhankelijkheden en risico's die leiden tot een complex traject of lange doorlooptijd niet passen binnen de aanpak;
- De Regio bestendigt en verdiept de succesvolle aanpakken uit de Regio Deal ZaanIJ II. Partijen extrapoleren deze aanpak van Tuindorp Oostzaan en Molenwijk naar heel Amsterdam Noord en van Pact Poelenburg en Peldersveld naar Pact Zaandam-Oost, en richten zich op die wijken binnen deze gebieden waar brede welvaart onder druk staat.

Partijen werken in vijf thema's aan concrete interventies:

Thema 1: Leefkwaliteit en een groene omgeving

Investerings in relatief kleinschalige herinrichtings- en vergroeningsprojecten met participatie van bewoners:

- In Amsterdam Noord creëert de gemeente speel- en ontmoetingsplekken op een aantal concrete plekken. Bij herinrichting worden problemen als verkeersveiligheid, wateroverlast en hittestress aangepakt mét inbreng van bewoners;
- In Zaandam-Oost werkt de gemeente samen met bewoners en corporaties via een participatieve aanpak aan betrokkenheid en eigenaarschap bij herinrichtings- en vergroeningsprojecten. De ervaringen van corporaties met 'huurders aan zet' – het actief betrekken van bewoners om ideeën aan te dragen voor de verbetering van hun leefomgeving worden uitgebreid naar alle bewoners van Zaandam-Oost;
- Oostzaan brengt in kaart wat de recreatieve behoeften van de bewoners van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost zijn. Dat is een aanvulling op het druk- en draagkrachtonderzoek van het recreatieschap Twiske-Waterland. De Regio brengt in kaart wat bewoners van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost tot recreatieve activiteiten aanzet. Vervolgens treffen Partijen een aantal uitvoeringsmaatregelen in het kader van het Project Twiske Poort om in te spelen op de verkenning.

Zichtbaar, snel en proactief reactievermogen bij meldingen van vervuiling en onveiligheid. in de directe leefomgeving:

- In Zaandam-Oost komt een 'Loket in de Wijk' waarin gemeente, corporaties en politie samenwerken aan vragen en meldingen van bewoners – als 'ogen en oren in de wijk'. Een 'dedicated' team om meldingen aan te pakken wordt samengesteld uit afdelingen Openbare Ruimte, Handhaving en Afvalinzameling.

Versterkte kwaliteit van de groen-blauwe verbindingen in de Regio en een versterkt recreatief grid en deelname recreatieve mogelijkheden:

- In Oostzaan investeert de Partijen in vaar- en fietsverbindingen en flora-faunapassages, om de toegankelijkheid van recreatiegebieden te vergroten waarbij een goede balans tussen het versterken van de recreatieve mogelijkheden enerzijds en bewaken van de rust in het dorp Oostzaan daarbij van groot belang is. Een toenemende druk op recreatie in de natuurgebieden betekent ook een toename in geluid, vervuiling en andere schadelijke factoren voor de natuur. Het is dan ook van belang dat er een balans gewaarborgd wordt tussen de natuur en recreatie. Het sturen en managen van recreanten zal hierin centraal staan. Mede daarom zou in het kader van de regiodeal vanuit Amsterdam Noord en Zaanstad ook moeten worden ingezet op interventies in en rond de Noorder IJplas tot aan het moment dat daadwerkelijk wordt ingezet op de transformatie van de Noorder IJplas naar een recreatiegebied.

De samenwerking richt zich met name op:

- Het hanteren van een gezamenlijk kader voor groen-sociale investeringen. Dat kader komt voort uit het onderzoek naar de lange termijn ontwerp-opgaven dat de Regio uitvoerde binnen de reeds lopende Regio Deal ZaanIJ II. Met dit onderzoek leerden Partijen welke fysieke ingrepen brede welvaart van bewoners bevorderen;
- De rol van Oostzaan bij het verleiden van bewoners van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost tot het recreëren in het groen. Dat biedt kansen aan ondernemers voor Oostzaan, terwijl het voordelen geeft voor de bewoners van Amsterdam Noord en Zaandam-Oost.

Thema 2: Grotere Ontplooiingskansen

Realiseren van aantrekkelijke gebouwen met veel mogelijkheden voor ontmoeting en ontplooiing.

- In Amsterdam Noord start o.a. een "wijkwerk-coöperatie" in buurthuis De Bol en realiseren Partijen in Studio 46 ruimte voor startende ondernemers;
- In Zaanstad realiseert de gemeente het Huis van de Wijk, als wijkcentrum met vele voorzieningen en een haalbare exploitatie, en versnelt de realisatie van drie nieuwe schoollocaties voor vijf scholen met meer ruimte voor wijkvoorzieningen, voor taallessen en ouderkamers;

- In Zaandam-Oost komt er een laagdrempelig 'Punt in de wijk' voor vragen over werk en opleiding, werken met sleutelpersonen en creatieve manieren (bijvoorbeeld een banencarroussel of banenmarkt) om de drempel te verlagen;
- De Regio experimenteert waar mogelijk met een vergoeding van vrijwilligers die zich inzetten voor het vergroten van de brede welvaart in hun buurt, ook om te bevorderen dat bewoners participeren in initiatieven die door betaalde professionals worden opgezet en zo het verschil tussen mensen die participeren als professional en als bewoner te verkleinen.

Extra kansen en benuttingsmogelijkheden voor werkzoekenden

- Een nieuwe aanpak om dit type kansenongelijkheid aan te pakken betekent in Amsterdam het opzetten van TechHubs (een samenwerkingsverband op een fysieke locatie in de wijk waar jongeren en ouderen worden bereikt om hen bewust te laten worden van de mogelijkheden van kansen van technische beroepen en hen hiervoor te interesseren), het leerwerk-traject Stagemakers, een vrouwen-meiden centrum;
- Aanboren van baankansen door ondersteuning van werkgevers: de twee werkgeversservicepunten in de arbeidsmarktregio's gaan werkgevers in de Regio begeleiden in een andere aanpak voor het aantrekken en behouden van het arbeidspotentieel uit Amsterdam Noord en Zaandam-Oost.

De samenwerking richt zich met name op:

- Amsterdam wil met Zaanstad kennis uitwisselen over de inzet van de brugfunctionarissen op basisscholen om contact met ouders te herstellen;
- Zaanstad wil samen met Amsterdam optrekken in de contacten en mogelijke samenwerking met de Regio Deal Mainstage Event Innovation. Een Regio Deal gericht op het ondersteunen van bewoners in het verkrijgen van een betere aansluiting op de arbeidsmarkt, gericht op de afbouw van de negatieve voetafdruk van evenementen en een circulaire evenementensector;
- Wederzijds leren van ontwikkeling naschools aanbod in de vorm van Verlengde leertijd;
- Samenwerking WSP's (Arbeidsmarktregio's) op de uitwisseling van kandidaten en instrumenten, waaronder samenwerking met dienstverleners die werkzoekenden aan werk helpen.

Thema 3: Aanpak criminaliteit en ondermijning

Snel ingrijpen bij signalen van onveiligheid en criminaliteit

- In Zaandam-Oost wordt het team wijkgerichte overlast Poelenburg Peldersveld uitgebreid naar heel Zaandam-Oost, zodat snel op signalen en meldingen van onveiligheid en criminaliteit wordt gehandeld.

Vroegtijdig aanspreken en helpen van overlast gevende jeugd

- In Amsterdam Noord versterkt het straathoekwerk voor jongeren en een integrale aanpak met bijv. oudergesprekken om afspraken over geconstateerd gedrag te monitoren;
- In Amsterdam Noord ondersteunt de Regio 16 scholen op jaarbasis met behulp van advies en cofinanciering voor maatwerktrajecten gericht op schoolveiligheid.

Aanpak ondermijnende criminele netwerken

- In Zaanstad breidt de gemeente de succesvolle aanpak van het interventieteam uit naar heel Zaandam-Oost, inclusief de Achtersluispolder, nu het Noordzeekanaalgebied een uitwijkplaats wordt voor drugscriminelen door de betere beveiliging van de Rotterdamse haven en de nieuwe sluis in IJmuiden, en zich meer risicovolle branches vestigen op het terrein;
- In Oostzaan intervenueert de gemeente signaalgestuurd op ondermijning, met aandacht voor het verbeteren van de informatiepositie. Daarom is er ook aandacht voor het samenwerken met Amsterdam en Zaanstad om gezamenlijke interventies in te zetten en informatie te delen. Informatiedeling tussen de gemeenten behoeft dan ook aandacht. Daarnaast zet Oostzaan in op het opwerpen van barrières om ondermijning tegen te gaan. Er worden bijvoorbeeld controles in het buitengebied georganiseerd waarbij bewustwording van inwoners en ondernemers op het gebied van ondermijning van belang is.

Samenwerken:

- Amsterdam wil met Zaanstad kennis uitwisselen over de inzet van het Team Wijkgerichte Overlast;
- Zaanstad wil het opzetten van een samenwerking voor een 'gebiedsgerichte aanpak ondermijning ZaanIJ' met de Regio nader verkennen;
- Zaanstad wil gegevens uitwisselen over ondermijnende activiteiten op bedrijventerrein Achtersluispolder, om te zien of dezelfde ondernemers of personen ook in Amsterdam of Oostzaan actief zijn;
- Oostzaan wil samenwerken met Amsterdam en Zaanstad, om ondermijning tegen te gaan. Specifiek het tegengaan van het 'waterbedeffect', namelijk dat ondermijnende activiteiten zich (ook) verplaatsen naar Oostzaan als gevolg van beleid en gerichte acties in Amsterdam en Zaanstad.

Thema 4: Bevorderen Brede Gezondheid

Multidisciplinaire aanpak van zorg- en welzijnspartijen dichtbij en mét de bewoners

- Amsterdam wil een buurtcoalitie opzetten in Molenwijk met partners en bewoners om kansengelijkheid en gezondheid te bevorderen;
- Zaandam kijkt samen met huisartsen, ziekenhuis, zorgverzekeraar, welzijnspartners en bewoners hoe de gezondheidsachterstanden aan te pakken en de gezondheidscoalitie Zaandam-Oost doorontwikkelen naar een multidisciplinaire preventieve aanpak, laagdrempelig in de wijk.

De samenwerking richt zich met name op:

- De Gemeente Zaanstad wil leren van het programma 'Beter Samen in Noord'. Dat is een programma wat vernieuwing, verbinding en integratie van zorg en welzijn in Amsterdam Noord wil bewerkstelligen. Het is een samenwerking tussen onder meer Zilveren Kruis en het Boven IJ ziekenhuis.

Thema 5 'Street-level' leren en samenwerken

Samen 'street level' professionaliteit ontwikkelen

- Organiseren dat professionals van gemeenten, professionals van maatschappelijke partners, bewoners, ondernemers en bewonersorganisaties die werken en wonen in de gebieden ervaringen delen en van elkaar leren. Dit gebeurt op thema, multidisciplinair en in een creatieve en inspirerende vorm;
- Van kleinschalige bijeenkomsten voor kennisdeling.

De samenwerking richt zich met name op:

- Het organiseren van interdisciplinaire gezamenlijke bijeenkomsten zodat professionals uit beide gebieden samen leren en ervaringen uitwisselen.

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal ZaanIJ II

Artikel 5 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal ZaanIJ II. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal ZaanIJ II zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de ambitie, het doel, de beoogde resultaten en de aanpak van de Regio Deal ZaanIJ II zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 4. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van (de) Regio ZaanIJ te realiseren.
2. BZK reserveert maximaal € 20.000.000,-- mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid. volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Maximaal 3% van de totaal ontvangen rijksbijdrage mag aan uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) worden besteed. Van dit percentage kan onder omstandigheden worden afgeweken.

De Regio reserveert minimaal een bedrag van in totaal € 20.000.000,-- aan regionale financiering voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale rijksbijdrage ¹⁾	Regionale financiering	Totaal bedrag
Leefkwaliteit en een groene omgeving	€ 6,515 mln.	€ 3,79 mln.	€ 10,485 mln.
Grotere ontplooiingskansen	€ 7,4 mln.	€ 13,387 mln.	€ 20,787 mln.
Aanpak criminaliteit en ondermijning	€ 4,475 mln.	€ 0,75 mln.	€ 5,225 mln.
Bevorderen brede gezondheid	€ 0,63 mln.	€ 0,45 mln.	€ 1,08 mln.
'Street-level' leren en samenwerken	€ 0,38 mln.	€ 0,8 mln.	€ 1,18 mln.
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 0,60 mln.	€ 0,6 mln.	€ 1,26 mln.
Bijdragen totaal maximaal	€ 20 mln.	€ 20,017 mln.	€ 40,017 mln.

1) Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde BTW.

Artikel 6 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal ZaanIJ II de Gemeente Amsterdam de rol zal vervullen van regiokassier. De regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de financiële kaders, zoals verwoord in de Regeling specifieke uitkering Regio Deals vierde tranche.

3. Governance uitvoering Regio Deal ZaanIJ II

Artikel 7 - Rijk-Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal ZaanIJ II en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg zorgt voor de coördinatie van de inzet van Partijen in het kader van de uitvoering van Regio Deal ZaanIJ II, de daarbij behorende uitwisseling van informatie en voor het bespreken van de voortgang, inclusief de in artikel 8 bedoelde monitoring.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, uiterlijk in de maand september, ten behoeve van de bespreking van de in artikel 8, tweede lid, bedoelde jaarlijkse voortgangsrapportage Regio Deal ZaanIJ II.
3. Het Rijk-Regio-overleg formuleert en bewaakt de kaders waarbinnen de uitvoering van de Regio Deal ZaanIJ II plaatsvindt.
4. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
 - a. Namens het Rijk:
 - i. Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties;
 - ii. Justitie en Veiligheid;
 - iii. Sociale Zaken en Werkgelegenheid;
 - v. Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
 - b. vanuit de Regio:
 - i. Provincie Noord-Holland;
 - ii. Gemeente Amsterdam;
 - iii. Gemeente Zaanstad;
 - iv. Gemeente Oostzaan.
5. Namens het ministerie van Justitie en Veiligheid neemt de Programmadirecteur Ondermijning deel aan de jaarlijkse vergadering. Namens het Sociale Zaken en Werkgelegenheid neemt de DG Sociale Zekerheid en Integratie deel aan de jaarlijkse vergadering.
6. Voor de uitvoering van de Regio Deal ZaanIJ II maakt het Rijk-Regio-overleg hiertoe nadere werkafspraken en legt deze vast. Onder meer wordt in deze werkafspraken vastgelegd op welke wijze de Partijen verantwoording afleggen aan hun volksvertegenwoordigers en achterbannen.

4. Monitoring, evaluatie en communicatie Regio Deal

Artikel 8 – Evaluatie en voortgang

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een evaluatie-aanpak waarmee bijgehouden kan worden of de afgesproken inzet en aanpak (artikel 3) bijdraagt aan de doelen (artikel 2) van de Regio Deals. De beginsituatie en evaluatie-aanpak zijn beschreven in het voorjaar van 2024.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
 - a. de voortgang van de initiatieven en projecten;
 - b. in hoeverre partijen op schema liggen om de beoogde resultaten (artikel 4) te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan Partijen, gelet op indiening voor 15 juli bij de Minister.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de provinciale staten en gemeenteraden informeren. BZK gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. BZK draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (o.m. de resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.

Artikel 9 – Communicatie

1. Partijen communiceren eensluidend over de Regio Deal ZaanIJ II. Hiertoe wordt gewerkt met een kernboodschap. De kernboodschap is:

'De Regio ZaanIJ (Amsterdam Noord, Zaandam-Oost en Oostzaan) biedt veel mogelijkheden als het gaat om wonen, ontspannen en werken. Maar niet iedere bewoner profiteert daar in gelijke mate van. Zoals kwetsbare bewoners uit bepaalde buurten en wijken in de Regio ZaanIJ. Meer dan andere bewoners hebben zij te maken met werkloosheid, onderwijsachterstanden, slechte gezondheid of bijvoorbeeld ondermijnende criminaliteit in hun wijk of buurt. Daardoor ontstaat kansenongelijkheid tussen bewoners in de Regio ZaanIJ.

Dat moet anders. Daarom slaan de gemeenten Zaanstad, Oostzaan en Amsterdam, het Rijk en de provincie Noord-Holland de handen ineen. Dat doen we via de Regio Deal ZaanIJ II. In een Regio Deal werken de Rijksoverheid en de regio samen. Aan gebieden die een extra zetje goed kunnen gebruiken. Met geld uit de Regio Deal kunnen we zaken aanpakken die de het leven fijner maken. Voor iedere bewoner. Zo werken we aan het voorkomen van een 'Metropool van twee snelheden' en bevorderen we dat alle bewoners de voordelen plukken van de kansen die de regio biedt.

Met de Regio Deal ZaanIJ II werken we aan wijken waar het prettig wonen is. Wijken die veilig zijn. Waar kinderen kansen krijgen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Waar bewoners in goede gezondheid aan hun toekomst bouwen. We werken aan het beter benutten van het groen in en om de stad door bewoners voor spelen, recreëren en ontspannen. Want in de stedelijke omgeving van dit gebied, is verblijven in groen extra belangrijk. De natuur geeft ontspanning. Je kunt er wandelen, zwemmen, een potje voetballen of picknicken. Daar word je blij van.

De bewoners van de regio zijn betrokken. Veel projecten die we uitvoeren via de Regio Deal zijn hun idee. Het zijn projecten waarbij het resultaat snel merkbaar is. Bewoners dragen zelf ook hun steentje bij. Met ideeën of praktische hulp.

Door als gemeenten, rijk, provincie én burgers samen te werken, kunnen we uitdagingen beter aanpakken. Zo maken we de tweedeling in de regio kleiner. En bieden we al onze bewoners dezelfde kansen op een betere toekomst.'

2. De communicatie over de Regio Deal ZaanIJ II verloopt primair vanuit de Regio door de Regio, via de Gemeente Amsterdam. Het Rijk draagt de kernboodschap ook uit via zijn eigen kanalen.
3. Er wordt een gezamenlijk communicatieplan besproken en nader afgesproken door het in artikel 7 bedoelde Rijk-Regio-overleg.
4. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal ZaanIJ II vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in het kader van de Regio Deal ZaanIJ II. Hierover worden in het Rijk-Regio-overleg nadere werkafspraken gemaakt.

5. Slotbepalingen

Artikel 10 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 11 - Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 12 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen, conform het gestelde in lid 2 tot en met 4 van dit artikel.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek tot wijziging schriftelijk kenbaar heeft gemaakt aan het programmteam Regio Deals BZK. Het programmteam Regio Deals BZK informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en draagt zorg voor agendering van het wijzigingsverzoek in het Rijk-Regio overleg. Wanneer vertegenwoordigers van Partijen niet kunnen deelnemen aan het Rijk-Regio overleg, kunnen zij hun instemming kenbaar maken via een e-mail.
3. Nadat alle Partijen aan het programmteam Regio Deals BZK kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt dit vastgelegd in het verslag van het Rijk-Regio overleg. Het wijzigingsvoorstel wordt verwerkt in een addendum, die door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties wordt ondertekend. Het addendum, het verslag van het Rijk-Regio overleg en de verklaringen tot instemming worden als bijlage aan deze Regio Deal gehecht.
4. Het addendum wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

Artikel 13 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal ZaanIJ II met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal ZaanIJ II krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadelijktig.

Artikel 14 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal ZaanIJ II als nieuwe partijen toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de rechten en plichten die voor haar uit het convenant voortvloeien zonder voorbehoud te aanvaarden.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal ZaanIJ II wordt gericht aan het programmteam Regio Deals BZK. Het programmteam informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan het programmteam Regio Deals BZK schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal ZaanIJ II en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal ZaanIJ II gehecht.

Artikel 15 - Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal of van afspraken die daarmee samenhangen, bij de bevoegde rechter geen beroep doen.

Artikel 16 - Counterparts

De Regio Deal ZaanIJ II kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 17 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal ZaanIJ II.

Artikel 18 – Inwerkingtreding en looptijd

Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2027.

Artikel 19 – Openbaarmaking

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. BZK rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Artikel 20 – Strijd met Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals

Enige bepaling in deze Regio Deal die in strijd is met de Regeling Specifieke uitkering vierde tranche Regio Deals (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in bestuursrechtelijke zin is vastgesteld) moet als niet-bindend worden beschouwd en zal, voor zover nodig, verwijderd en vervangen dienen te worden door een bepaling die bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Regio Deal blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 21 – Ongeldigheid

Indien een bepaling van de Regio Deal in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. Het overige deel van de Regio Deal blijft in een dergelijke situatie ongewijzigd.

Artikel 22 – Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.
2. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Bijlage

De Regio Deal ZaanIJ II draagt bij aan de volgende nationale beleidsdoelstellingen:

- Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (Thema 2, 3 & 4): Integrale aanpak, langjarige aanpak met duidelijke regie, gericht op het verbeteren van de fysieke leefomgeving, het bieden van een beter perspectief en het vergroten van de veiligheid. Zaanstad-Oost is een van de twintig stedelijke focusgebieden waar het Rijk als partner aan tafel zit en extra middelen voor beschikbaar stelt om de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren;
- Nationaal Programma Landelijk Gebied (Thema 1): dit programma en de provinciale vertaling in Provinciaal Programma Landelijk Gebied zijn van invloed op het gebiedsproces Oostzanerveld;
- Preventie met Gezag (thema 3): Om te voorkomen dat jongeren de criminaliteit ingaan worden meer (jeugd)wijkagenten ingezet en komt er een brede, domein overstijgende wijkaanpak ter bevordering van leefbaarheid en veiligheid. Bij de uitwerking hiervan wordt het door gemeenten bepleite meerjarige programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) betrokken. De Gemeente Zaanstad zet met Preventie met gezag in op het voorkomen dat kinderen en jongeren in de leeftijd van 8 tot 27 jaar in de (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit terecht komt, of daar verder in afglijden. Specifiek richt de aanpak in Zaanstad zich op 1) versterken aanpak risicojongeren; 2) aanpak criminele familienetwerken; 3) school en omgeving als centrale plek in de wijk; 4) digitale leefomgeving; 5) justitie in de wijk.
- Gezond en Actief Leven Akkoord (Thema 1 & 4): Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start), gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten, domein overstijgende inzet vanuit regionale preventie-infrastructuur;
- Programma Gezonde Leefomgeving (Thema 1): Dit programma richt zich op kennisuitwisseling en het aanreiken van concrete handvatten om het belang van een gezonde leefomgeving mee te nemen in lokale besluitvorming over ruimtelijke inrichting. Handvatten richten zich op fysieke en sociale gezondheidsbevordering (bewegen, sporten, spelen, ontmoeten, sociale cohesie, mentale druk verminderen, gezond ouder worden, toegankelijkheid en fysieke gezondheidsbescherming (bijv. milieugezondheid).
- Nationale Omgevingsvisie (Nationale Omgevingsvisie Extra, NOVEX) (Thema 1 & 4): Gezondheidsbevorderende leefomgeving, het versterken van de groene en blauwe structuren, het versterken van het aanbod en de kwaliteit groen in de stad, het verbeteren van de aansluiting op het groene gebied buiten de stad;
- Nationaal Preventieakkoord (Thema 4): Gezondheid, bewegen en bewust leven, gezonde omgeving en samenwerking zorg en preventie, beheersbaar maken zorgkosten en het toepassen van nieuwe technologie in de zorg

In de *Atlas van Afgehaakt Nederland* wordt aangetoond dat een complexe set aan factoren bijdraagt aan grote verschillen tussen mensen, regio's, gemeenten en wijken in Nederland. De volgende factoren zijn van toepassing op de bewoners van de regio ZaanIJ:

- De grote sociaal-economische verschillen tussen bewoners lijken eerder groter dan kleiner te worden. Kort door de bocht: groei je als kind op in Amsterdam Noord of Zaanstad-Oost, dan loop je een groter risico op onderwijsachterstand, om op te groeien in armoede, om zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt op te moeten gaan en om af te glijden naar de drugscriminaliteit. Zij hebben niet evenveel kansen als andere kinderen in de regio;
- Ouders vinden moeilijker een goede baan, omdat ze te weinig of geen passende opleiding hebben en geen netwerk. Daardoor hebben ze vaker een lager inkomen, tijdelijke arbeidscontracten, zijn ze vaker afhankelijk van overheidsvoorzieningen om rond te komen, is het moeilijker voor hen om mee te doen in de samenleving, werken ze vaker onregelmatig, werken ze vaker in een baan waar een auto voor nodig is om deze baan te bereiken en is het lastiger om een kwalitatief goede woning te vinden;
- Ook wat betreft gezondheid zijn er grote verschillen. Bewoners in wijken met een laag gemiddeld inkomen voelen zich niet alleen minder gezond, ze leven ook gemiddeld aanzienlijk korter. En het verschil in het aantal jaren dat mensen hun gezondheid als 'goed' beoordelen, is maar liefst vijftien jaar. Zoiets werkt vaak generaties door;
- De directe leefomgeving nodigt niet uit tot spelen, bewegen of recreatie. Groen en water in de buurt zijn vaak lastig bereikbaar. Een aantrekkelijke directe leefomgeving is van groot belang – Partijen weten uit onderzoek in de lopende Regio Deal ZaanIJ II dat mensen op maximaal 250 meter van hun huis gaan wandelen. Het betreft vaak oudere wijken met een verouderde woningvoorraad, in een verloederde leefomgeving. Waar bewoners weinig eigenaarschap ervaren op de publieke ruimte. Veel bewoners ervaren hun leefomgeving als onveilig door criminele activiteiten en overlast op straat. De wijken zijn ook in

toenemende mate het speelveld voor ondermijnende activiteiten en criminele netwerken. Voor jongeren is de aantrekkingskracht van een criminele carrière groot.

Regio Deal Regio Deal ZaanIJ II

Plaats:

Datum:

De minister van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties
Hugo de Jonge